

Sygn. akt **VI RCa 103/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Waldemar Pałka
Sędziowie:	SO Lech Dłuski (spr.) SR del. do SO Jolanta Dzitowska
Protokolant:	sekretarz sądowy Joanna Niedzielska

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2015 roku w Olsztynie

na rozprawie

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Olsztynie A. R.

sprawy z powództwa **D. K.**

przeciwko **K. K.**

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

na skutek apelacji powódki D. K. i pozwanego K. K.

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 23 stycznia 2015 roku

w sprawie III RC 646/14

I. Oddala obie apelacje.

II. Koszty procesu za instancję odwoławczą wzajemnie znosi.

Sygn. akt VI RCa 103/15

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z 23 stycznia 2015r. w sprawie III RC 646/14 ustanowił z dniem 29 maja 2014r. rozdzielność majątkową D. K.i K. K., których wspólność majątkowa powstała na mocy związku małżeńskiego zawartego w dniu (...). W pozostałej części powództwo oddalił. Zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 560 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Uzasadnił decyzję ustaleniem funkcjonowania stron w faktycznej separacji od marca 2013r. Uznał, że rozdzielenie gospodarstw domowych stron, wyodrębnienie prowadzonych przedsięwzięć stanowi realizację przesłanek art. 52 k.r.o. Sąd uznał, że w sytuacji stron nie zachodzą podstawy do ustanowienia rozdzielności majątkowej z datą wcześniejszą niż moment złożenia pozwu. Sąd za istotne w tej kwestii uznał zaciąganie przez strony wspólnych zobowiązań w 2011r., podejmowanie wspólnych inwestycji.

Apelację złożyły obie strony.

Powódka zaskarżyła wyrok w części dotyczącej ustalenia daty ustanowienia rozdzielności majątkowej od dnia wniesienia pozwu. Zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego, a szczególnie art. 52§2 k.r.o. poprzez jego błędną interpretację i ostatecznie przyjęcie, że rozdzielność majątkową należy ustalić od dnia wniesienia pozwu, a nie od momentu zupełnego rozkładu pożycia małżeńskiego, czyli od marca 2013r. Zarzuciła również naruszenie przepisów proceduralnych skutkujące błędnymi ustaleniami faktycznymi.

Wniosła w konsekwencji o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez ustanowienie z dniem 26 marca 2013r. rozdzielności majątkowej stron i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania za postępowanie odwoławcze według norm przepisanych.

Uzasadniła swoje stanowisko podając, że wszechstronna analiza sytuacji stron wskazuje na zupełny rozkład pożycia małżeńskiego istniejący od co najmniej marca 2013r. Uznała, że są to wystarczająco ważne powody dla ustalenia rozdzielności majątkowej i nie obniża ich znaczenia fakt wywiązywania się przez pozwanego z obowiązku zabezpieczania potrzeb rodziny zgodnie z art. 27 k.r.o. Finansowanie kosztów utrzymania rodziny wynikało z ustaleń stron, a nie prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego.

Pozwany zarzucił w apelacji naruszenie prawa materialnego polegające na błędnym zinterpretowaniu przez Sąd przepisu art. 52§2 k.r.o. i przyjęciu w konsekwencji, że nie zaistniały przesłanki do ustalenia rozdzielności majątkowej z dniem 29 sierpnia 2008r., nadto sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez uznanie, że brak jest podstaw do ustanowienia rozdzielności majątkowej z datą wsteczną. Zarzucił również naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia poprzez bezzasadne oddalenie wniosków dowodowych i dokonanie oceny dowodów w sposób wywołujący wątpliwości co do wszechstronnego przeanalizowania materiału dowodowego. W konsekwencji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez ustanowienie rozdzielności majątkowej z dniem 29 sierpnia 2008r. i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Uzasadnił swoje stanowisko podając, że sytuacja stron jest wyjątkowa i jako taka uzasadnia orzeczenie rozdzielności majątkowej z datą wsteczną. W ocenie skarżącego data wskazana w pozwie jest adekwatna do sytuacji stron, gdyż od tego czasu strony definitywnie zerwały swoje związki finansowe, każda ze stron swobodnie dysponowała swoimi dochodami. Zakwestionował również ustalenia Sądu Rejonowego w przedmiocie postrzegania działalności pozwanego jako zagrażające rodzinie wskazując na złożenie w 2008r. przez powódkę pozwu o ustalenie rozdzielności majątkowej.

Uznał w konsekwencji, że wszystkie przesłanki do ustanowienia rozdzielności majątkowej z dniem 29 sierpnia 2008r. zostały spełnione.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Obie apelacje należało oddalić.

Słusznie wskazały obie strony, że podstawą ustalenia rozdzielności majątkowej z datą wsteczną niż moment złożenia pozwu mogą być wyłącznie wyjątkowe okoliczności. Obie strony jednak swoje argumenty ograniczyły do sytuacji standardowej wynikającej z zakończenia funkcjonowania w związku. Strony zgodne są co do kwestii aktualnie odrębnego funkcjonowania, potwierdza to również zgromadzony materiał dowodowy. Niemniej jednak brak jest

elementów wskazujących na wyjątkowy charakter sytuacji stron przed złożeniem pozwu o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej. Niewątpliwie strony były skonfliktowane i konflikt ten intensyfikowały. Przeprowadzone postępowanie nie dało jednak podstaw do przyjęcia, że strony definitywnie zerwały związki majątkowe i rozpoczęły samodzielne odrębne funkcjonowanie na tej płaszczyźnie. Nie bez znaczenia w przyjęciu takiego poglądu jest spór stron co do daty, od jakiej oczekują ustalenia rozdzielnosci majątkowej. Rozstrzygnięcie o ustaleniu rozdzielnosci majątkowej nie może być wynikiem kompromisu poglądu stron. Ustalenie rozdzielnosci majątkowej z datą wsteczną ma daleko idące konsekwencje nie tylko dla stron, dlatego też niemożliwe jest ustalenie daty wstecznej bez wykazania przez strony, że podstawy do takiego rozstrzygnięcia zaistniały. Zgoda stron nie jest do tego wystarczająca. Pogląd pozwanego o możliwości ustalenia rozdzielnosci majątkowej z dniem 29 sierpnia 2008r. został skutecznie podważony chociażby dostrzeżeniem daty urodzenia córki, co eliminuje wnioski o funkcjonowaniu stron w faktycznej separacji. U podstaw ustalenia rozdzielnosci majątkowej leżą kwestie finansowe, co słusznie dostrzegli skarżący, niemniej nie sposób przyjąć stan faktycznej separacji w sytuacji, gdy stronom rodzi się kolejne dziecko.

Przepis art. 52§2 k.r.o. wskazuje zasadę ustanawiania rozdzielnosci majątkowej w dacie od momentu wytoczenia powództwa. Wyodrębnia bowiem moment wcześniejszy obarczając go dodatkowymi wymaganiami w postaci przesłanki wyjątkowości. W konsekwencji do uzyskania rozdzielnosci majątkowej z datą wcześniejszą niż moment wytoczenia powództwa nie wystarczy wykazanie ważnych powodów uzasadniających ustanowienie rozdzielnosci majątkowej, gdyż te pozwalają wyłącznie na ustanowienie daty obowiązywania rozdzielnosci majątkowej od momentu wytoczenia powództwa. Ustanowienie rozdzielnosci majątkowej z datą wcześniejszą opierać się musi na wykazaniu sytuacji wyjątkowej. Taka w sytuacji stron nie wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego. Powódka starała się wykazać trwonienie przez pozwanego majątku, jednak jej twierdzenia nie zyskały potwierdzenia w przeprowadzonych dowodach. Pozwany natomiast ograniczył argumentację do wykazywania istnienia faktycznej separacji, która nie może samoistnie determinować ustalenia rozdzielnosci majątkowej z datą wcześniejszą niż złożenie pozwu.

Sąd odwoławczy nie dostrzegł również podstaw do kwestionowania oddalenia wniosków dowodowych pozwanego. Kwestie stanowiące podstawę wniosków dowodowych nie mają istotnego znaczenia w merytorycznym rozstrzygnięciu niniejszej sprawy. Nie podlega ocenie umiejętność prowadzenia przez powódkę działalności gospodarczej, czy wyzyskiwanie pracowników, bądź też organizacja zakładania działalności gospodarczej. Okoliczności, które stanowią tezę dowodową tych wniosków nie prowadzą do wykazania przesłanek mogących mieć znaczenie w analizie wyjątkowego charakteru sytuacji stron mogącej mieć wpływ na ustanowienie rozdzielnosci majątkowej z datą wcześniejszą niż moment wytoczenia powództwa. Prowadzą jedynie do wykazania skali konfliktu stron i ewentualnie jego charakteru, co nie ma wpływu na ustanowienie daty istnienia rozdzielnosci majątkowej.

W ocenie Sądu odwoławczego zatem strony nie zdołały wykazać istnienia przesłanek do ustanowienia rozdzielnosci majątkowej z datą wcześniejszą niż dzień wytoczenia powództwa. Uznał w konsekwencji, że rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego jest słuszne i odzwierciedlające zgromadzony stan faktyczny. Argumenty obu stron nie miały możliwości podważenia analizy i oceny dowodów przedstawionej przez Sąd Rejonowy. W konsekwencji zaskarżony wyrok na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 52§1 k.r.o. został utrzymany w mocy.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą Sąd odwoławczy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.